

Ahmed Dırrar GÜNGÖRDÜ

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı

Araştırma Görevlisi

**YABANCI UNSURLU
İŞ SÖZLEŞMELERİNDE
İŞÇİLİK ALACAKLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	IX
GİRİŞ.....	1

BÖLÜM I TÜRK YABANCILAR HUKUKUNDA YABANCI İŞÇİ

1. YABANCI KAVRAMI.....	5
1.1. Yabancı, Vatandaş ve Uyruluk Ayrımı.....	7
2. YABANCI GERÇEK KİŞİLER.....	11
2.1. Yabancı Devlet Vatandaşları.....	11
2.2. Birden Çok Vatandaşlığa Sahip Olanlar.....	11
2.3. Uluslararası Korumadan Yararlananlar	13
2.3.1. Mülteciler	14
2.3.2. Şartlı Mülteciler (Sığınmacılar).....	20
2.3.3. İkincil (Tamamlayıcı) Koruma Statüsü Sahipleri.....	22
2.4. Geçici Korumadan Yararlananlar	23
2.5. Türk Soylu Yabancılar	29
2.6. Özel Statüdeki Yabancılar.....	31
2.6.1. Mavi Kart Sahipleri (Türk Vatandaşlığından Çıkma İzni Alanlar).....	32
2.6.2. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşları	34
2.6.3. Göçmenler	36
2.6.4. Yabancı Askeri Personel	39
2.6.5. Diplomatik ve Konsüler Statüde Çalışanlar	39

2.6.6. Avrupa Birliği (AB) Vatandaşları.....	41
2.6.7. Turkuaz Kart Sahipleri	43
2.7. Vatansızlar.....	44
2.8. Uzun Dönem İkamet İzni Sahipleri.....	48
2.9. Süresiz Çalışma İzni Sahipleri.....	49

BÖLÜM II

YABANCI UNSURLU BİREYSEL İŞ SÖZLEŞMELERİNE UYGULANACAK HUKUKUN TESPİTİ

1. BİREYSEL İŞ SÖZLEŞMELERİ.....	51
1.1. Genel Olarak.....	51
1.2. Yabancılık Unsuru Taşıyan Bireysel İş Sözleşmeleri	53
1.2.1. Yabancılık Unsuru	53
1.2.2. Yabancılık Unsuru Taşıyan Bireysel İş Sözleşmelerinin Tespiti	54
2. UYGULANACAK HUKUK.....	56
2.1. Ehliyete Uygulanacak Hukuk	58
2.1.1. Genel Olarak	58
2.1.2. Atıf.....	60
2.1.3. İşlem Güvenliği Kuralı.....	61
2.2. Şekle Uygulanacak Hukuk.....	63
2.3. Esasa Uygulanacak Hukuk	66
2.3.1. Subjektif Bağlama Kuralları.....	69
2.3.1.1. Genel Olarak	70
2.3.1.2. İş Sözleşmelerine İlişkin Hukuk Seçiminin Sınırlandırılması	72
2.3.2. Objektif Bağlama Kuralları.....	77
2.3.2.1. Genel Olarak	77

2.3.2.2. İş Sözleşmelerinde Uygulanacak Objektif Bağlama Kuralları	79
2.3.2.2.1. İşçinin Mutad İşyeri Hukuku.....	79
2.3.2.2.2. İşin Geçici Olarak Yapıldığı Yer.....	81
2.3.2.2.3. Esas İşyerinin Bulunduğu Ülke Hukuku	84
2.3.2.2.4. Daha Sıkı İlişkili Hukuk.....	85
3. YETKİLİ YABANCI HUKUKUN UYGULANMAYACAĞI HALLER.....	89
3.1. Doğrudan Uygulanan Kurallar	89
3.1.1. Mahkemenin (Hâkimin) Hukukunun Doğrudan Uygulanan Kuralları.....	90
3.1.2. Hüküm Statüsünün (Lex Causae) Doğrudan Uygulanan Kuralları.....	95
3.1.3. Üçüncü Devletin Hukukunun Doğrudan Uygulanan Kuralları.....	96
3.2. Kamu Düzeni Müdahalesi.....	99

BÖLÜM III

YABANCI İŞÇİ İLE YAPILAN İŞ SÖZLEŞMESİNİN GEÇERSİZLİĞİ, FESHİ VE SONUÇLARI

1. ÇALIŞMA İZİNİ ALINMAMASININ İŞ SÖZLEŞMESİNİN GEÇERSİZLİĞİNE (HÜKÜMSÜZLÜĞÜNE) ETKİSİ	107
1.1. Genel Olarak	107
1.2. Çalışma Yasakları Açısından İş Sözleşmesinin Geçersizliği.....	111
1.3. Çalışma İzni Alınmaması Nedeniyle İş Sözleşmesinin Geçersizliği	115
2. ÇALIŞMA İZİNİ ALINMAMASININ İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESHİNE ETKİSİ	119
2.1. Genel Olarak Fesih	119

2.2. Fesih Türleri	121
2.2.1. Bildirimli (Sürelî) Fesih ve Usulsüz Fesih	121
2.2.2. Haklı Nedenle (Derhal) Fesih ve Haksız Fesih	124
2.3. İş Sözleşmesinin Feshinin Geçersizliği Halinde Yapılacak Ödemeler	129
2.3.1. Kıdem Tazminatı	129
2.3.2. İhbar Tazminatı	131
2.3.3. Kötüniyet Tazminatı	133
2.3.4. Ücret Alacağı	135
2.3.5. Fazla Çalışma Ücreti	136
2.3.6. Yıllık İzin Ücreti	138
2.3.7. Ulusal Bayram ve Genel Tatil (UBGT) Ücreti	140
2.3.8. Diğer Ödemeler	141
2.3.8.1. Cezai Şart	141
2.3.8.2. Maddî Tazminat	143
2.3.8.3. Manevî Tazminat	144
3. YABANCILARA İŞÇİLİK ALACAKLARININ ÖDENMESİ	145
SONUÇ	153
KAYNAKÇA	159